

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél „ 4 „
Negyed „ 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felölös szerkesztő:
Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:
HÜSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Devecser, Klapka-utca 16.
TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-
nemű közlemények

Ismételten tisztelettel kérjük hátralékos előfizetőinket — különösen azokat, akiket erre külön ís felszólítottunk — a hátralékok mielőbbi beküldésére és az előfizetések szíves megújítására.

A választások tanulságai a vidéken.

Száraz történeti tényeket sorolunk fel anélkül, hogy akár a választókat, akár a választatókat, akár a megválasztottakat vagy a kibukottakat sérteni akarnánk. Közvetlen tapasztalatunk alapján leírva így történt az eset:

Megjelent az új vármegyei közgazgatásról szóló törvény a hivatalos lapokban, valamint a végrehajtási utasítást tartalmazó rendeletek ugyanígy. Azonkívül voltak titkos utasítások is, amik persze sehosem jelentek meg. (Ez hozzátartozik a választások titkosságához.)

Ezután nyilvánosságra jutott, hogy a választások előbb okt. 27-én, majd nov. 3-án lesznek megtartva. Most titkos hatalmak a nyilvánosság kizárásával a községi jegyzők bemondatai, a megválasztásra törtető önjelentkezése, valamint bizonyos választási, osztály és egyéb érdekek bejelenteli vagy sugalmazott, vagy kigondolt alapján hivatalos listákat állítottak össze s a neveket a hivatalos szavazolapokra titkos forrásokból eredő költségen kinyomatták. Akkor ezen lapok kiadattak a községenkénti szavazatszedő küldöttségek elnökeinek, akik: ezen kitöltött jegyeket a hivatalos jelölteknek tetszés szerinti mennyiségben külön igazolás nélkül jó előre, a személyesen jelentkezőknek sok helyen a választást megelőző ünnepnap után adták ki, az ellenpártoknak nagyobb számban csak külön előírásszerű kérelemre. Az előre kitöltött lap mellett egy üres második lap is állott a szavazók rendelkezésére a választás napján. Volt község, ahol maga a választási elnök is jelölt volt, akinek bő alkalmá nyílt a szavazolapok egyenkinti előzetes kiosztásánál a saját részére korteskedni. A legtöbb hivatalos jelöltek között nem láttuk az u. n. intelligencia embereit, hanem ki-

zárólag földbirtokosokat. Ekkor megindult a hivatalos és nem hivatalos jelöltek tülekedése, a személyi és egyéb összeköttetések, erők, hatalmak harca, a házalás, a szavazók kegyeinek megnyerése. A különböző választási kijátszások, trükkök, fogások, községi és egyéni hiúságokra alapított egymás elleni heccelések furfangjai — az u. n. politikai fegyverek mindmind munkába állottak. Különösen hatályosak voltak a visszalépésekről terjesztett célzatos hírek s bámulatos eredményekre vezettek különösen az önjelöltek között — a becsapások, az egymás támogatására tett ígérek megszegései. A választási kollációkhoz hozzászórt nép — ezek hiányában sok helyütt tartózkodott a szavazástól.

Alig szavazott le a választók negyven százaléka. Különösen otthon maradtak — jobbik eszüket elővéve — az asszonyok. A választók legnagyobb része — dicséretére legyen mondva — nem igen engedte magát felizgatni, hanem minden különösebb gondolkodás nélkül leadta a kezébe nyomott cédulát, mert írni és javítani nem szeret.

Az elfogulatlan igazság jegyében meg kell állapítanunk, hogy kizárólag mind a kormányparti jelöltek győztek, tehát az ellenkező eredménytől drukkolók aggodalmait alaptalannak bizonyultak. Hiszen a mindenki által nyugótt súlyos gazdasági helyzetben a legegyszerűbb felfogású ember is tudja, hogy változtatások csak rosszabbodásra vezetnének és ellenségeink malára hajtának a vizet.

Kisebb szabálytalanságokat leszámítva a választási formák nem szenvedtek sérelmet. Szórványosan megtörtént, hogy a szavazás eredményeit késedelmesen, sőt összeszámolás nélkül szállították be.

Egyes szavazókörökben sajnálatosan érvényesült a vallási befolyás, pedig az érdemesek kiválasztásánál például a közelmúltban, a háborúban nem igen válogatták ki, hogy melyik felekezeti katonái jártak elől — a többségi és kisebbségi elv alapján — aránylagosan a hazát védő véres harcokban és szenvedések között melyik volt a hősi halottak, rokkantak, hadiárva és özvegyek, frontharcosok számszerű összeállítása ezen szempontok szerint. Ott bizony nem volt titkos választás. Szerettük volna azt a

tábori papot, aki ott felekezeti kérdést mert volna felvetni. Puskaaggal vertük volna szét a fejét annak — valláskülönbség nélkül.

Pedig ma is folyik a harc a külső és belső ellenségek ellen, ma is egyformán nyugóink a terhek alatt, vérzünk és elesünk az élet küzdelmeiben és mégis él és virágzik a titkos és nem titkos numerusz klauzusz, a választási gyűlölködés.

A magunk részéről már csak ezért is elhibáztunk, sőt nemzeti szerencsétlenségnek véljük a titkossággal való kísérletezést. S.

Képviselőnk beszámolója.

Schandl Károly dr. a devecseri kerület országgyűlési képviselője, kerülete hat községében: beszámoló körutat tartott. Nagypiriten *Jakab* Aron ref. esperes köszöntötte lelkes szavakkal, Kispiritén *Horváth* Péter tanító, Csöglén *Makay* Károly főjegyző, Egeralján a községi előjáróság, Adorjánházán *Vég* Lajos ref. lelkes, Vidon *Péter* József községi bíró köszöntötte fel a községek nevében a közszereketben álló képviselőt, biztosították a választók bizalmáról és kérték, hogy továbbra is ugyanolyan lelkes odaadással és önzetlenséggel dolgozzék az ország, kerületének községei és a kisemberek érdekében, mint az elmúlt esztendőekben tette.

Schandl Károly beszámolójában főleg a gazdasági helyzettel foglalkozott.

A gabonaárak esése.

Aki azt hirdeti, hogy a gabonaárak esésének és a hitel drágaságának a kormány, vagy a kisgazdapárt az oka, a népet félrevezeti. A gabonaárak azért estek, mert a tengerentúli országok olcsón termelt és a háború alatt és óta fokozódó termésükkel Európa összes piacain lenyomják az árakat. Az amerikai verseny előrelátható volt. Ere évek óta hívtam fel a magyar gazdaságsadalom figyelmét s korlátozott eszközökkel bár, de erre készítette fel a mezőgazdaságot a földművelésiügyi kormány is a versenytermelési akciójával. A berlini Interparlamentáris Kereskedelmi Konferencián az összes országok képviselői megállapították, hogy Európa összes országában, de különösen az export országokban egyformán szenved a gazdasági válság ezen válság, illetve verseny hatása alatt. A magam részéről már ott szorgalmaztam az európai agrárországok együttes védekezését a tengerentúli pusztító verseny ellen. Örömmel kell fogadni a magyar miniszterelnök legutóbbi kijelentését, hogy az európai országok gazdasági szövetezésére való francia felhívást, Magyarország is támogatni fogja.

A tőzsdei gabonaárak mesterséges és tartós felemelését állami beavatkozással keresztülvihetetlennek tartom, csak a már említett európai akció javíthatja gyökeresen a piaci árakat. Azt azonban, hogy a falu gazdái mindenütt megkapják a pesti tőzsdei árak megfelelő gabonaárát, nemcsak keresztülvihetőnek tartom, de olyanok, amely a kormánynak és

a gazdaságsadalomnak egyaránt feladata. Ahol a kisgazdák a tőzsdei árhoz képest méltánytalanul alacsony áron kénytelenek elköttyvetni termésteiket, ott meg fogjuk védeni őket minden visszaélés ellen. A szövetkezeti önszegély alapján kiterjesztjük a gabonarakári hálózatot és meg fogjuk mutatni, hogy a kisgazdák nem fognak csalatkozni a szövetkezeti mozgalomba vetett hitükben. A magyar agrárszövetkezeti mozgalom nem részesülhet annyi anyagi támogatásban, mint a hatalmas versenyző amerikai farmer-szövetkezeti mozgalom az állam részéről, mégis helyt fog állani feladatának teljesítésében, hogy a tisztességes magánkereskedéssel párhuzamosan biztosítsa a legkisebb falu gazdáinak is a világgiazi áraknak megfelelő értékesítést.

A gyáripari cikkek drágasága.

Nem hihető, hogy a mostani alacsony árak végleg állandósulnak, bár jósolni nem lehet. De ebbe is beletörődne a földművelő nép, ha azt látná, hogy a gyáripari cikkek ára is arányosan mérséklődnek. A magyar gyáripar nem szabad tönkretenni, mert sok ezer magyar embernek az munkát és kenyeret, de a kartellek és gyárok hasznát odáig kell mérsekelni, hogy a falusi népesség ipari szükségleteit olcsóbban tudja beszerezni. E célra az agrárképviselek el vannak határozva a gyáripari vámkok leszállításával is kikényszeríteni a szükséges eredményt. A falu népe nem adhat 3 mázsa buza árát azért az iparcikkért, amelyet békében 1 mázsa buza árért is megvehetett. A falun nem kell takarékosági napot hirdetni, mert a falvakon egy nap helyett évente 365 takarékosági nap van: a falu népe kényszerből takarékoskodik.

Az állami takarékoság.

A takarékoságot az államnak kell megkezdeni és az állami kiadások terén kell ténylegesen megmutatni hogy a takarékoság megkezdődött. Örömmel üdvözli Bethlen miniszterelnök azon kezdeményezését, hogy a jövő évi költségvetés előkészítésénél minden miniszternek kiadja az utasítást, hogy a kiadásokat legalább 5%-kal csökkenteni kell. Ez a csökkentés 50 millió pengőt jelent, a mely majdnem annyit tesz ki, mint a földadó jövedelem. Csak így lehet a közterheket csökkenteni, amire a lakosság jóváhagyásának csökkenése folytán feltétlenül szükség van. E tekintetben jelentős tény, hogy az adócsökkentések törvényes uton megindultak, amennyiben július 1-től kezdve a földadót a törvényhozás 20%-kal mérsékelte, az állatforgalmi adót pedig eltörölte.

A pénzdrágaság.

A pénzdrágaság egyes közép-európai országokban még nagyobb, mint nálunk. Amerika diktálja a pénz árát s ha a pénz ennek folytán drágul, annak épp úgy nem a kormány az oka, minthogy nem a kormány érdeme az sem, ha a pénzpiacra a pénz olcsóbbodik. A tegutóbbi események, melyek a new-yorki börzén lejátzódtak, arra mutatnak, hogy a pénzpiacra enyhülés várható. A new-yorki tőzsdén 5 milliárd dollár veszett el egy nap alatt, ami a börzék történelmében páratlan méretű papírspekulációnak véget vet és a pénzfolyam visszafelé indul azokra a helyekre, ahol mérsékeltebben bár, de biztosan kamatozik. Az amerikai kamatláb csökkenését bizonyára követni fogják az európai jegyban-

kok is és így remélhető, hogy az amerikai és külföldi tőke újabb előnyösebb feltételek mellett keresi a magyar mezőgazdaságot is. A legutóbbi hónapok megmutatták, hogy milyen szolgálatokat tehet a hitelszövetkezeti mozgalom a gazdaságsadalomnak épp akkor, mikor a pénzügykelet folytán kölcsöneit minden oldalról felmondják. Ha a gazdaságsadalom függetleníteni akarja magát a pénzpiac veszélyes ingadozásaitól, faluról-falura tovább kell folytatni azt a szövetkezeti tőkegyűjtést a hitelszövetkezetek erősítésére, mely a mult esztendőben oly sikerrel keresztülvit propoganda 135 millió pengő új tőkét hozott. Az elmúlt hónapokban a hitelszövetkezeti szervezet volt az egyedüli, mely hitelmezsorítások helyett a szorult helyzetben levő gazdaságsadalom segítségére sietett. Ebből a törvényhozók és gazdák egyaránt levonhatják a helyes következtetéseket.

Biztató tünetek.

A gazdasági válság legnehezebb időszakán minden jel szerint túl van már a magyar gazdasági élet. A pénzpiacra várható enyhülésen kívül — erre vall a kormány és a szövetkezeti mozgalom sikeres beavatkozása a terményárak tartása érdekében és a külkereskedelmi mérleg örvendetes javulása is. Koldusorszag nem dobhat ki évről-évre 400 millió pengőt, amennyivel a mult évben többet vásároltunk mi a külföldtől, mint a külföld mitőlünk. Az idén 100 millióval kevesebb már ez a kiadás, sőt az utolsó két hónapban már megszűnt a hiány, aktív lett kereskedelmi mérlegünk és a külföld vásárolt tőlünk többet, mint mi a külföldtől. Ne a falusi lányoknak tegyünk szemrehányást állandóan a selgyem-harisnyájkért, mert erre már a falu keveset költ, hanem komolyan gátat kell vetni annak a felháborító könnyelműségnek, mely olyan külföldi termények, gyümölcs és iparcikk vásárlásában nyilatkozik meg, amelyeket itthon is elő tudunk állítani. Képtelenség, hogy az államvasut állomásain a nyugatindiai banántól kezdve minden külföldi gyümölcsöt árulnak, csak magyar gyümölcsöt minél kevesebbet s hogy még az iskolákban nem nevelik a gyermekeket, hogy minden pengővel, amelyet külföldi cikkért kiadnak, egy-egy magyar munkás, vagy termelő százából veszik ki a kenyeret. A parlamentben erőteljes akcióra készülnek az agrárképviselek, úgyhogy az állam, mint a különböző gazdasági érdekeltségek és társadalmi együttes fellépése biztosítsa a felesleges külföldi cikkek és termények vásárlásának fokozatos beszüntetését.

A revízió helyes útja.

A trianoni revízió lassan, de biztosan közeledik. Ezt annak a céltudatos és bölcs diplomáciának köszönhetjük, amelyet Bethlen István gróf, továbbá hivatalos és nem hivatalos munkatársai, főleg a miniszterelnök iránt a külföldön mindenütt tapasztalható nagy bizalom és tekintély alapján, egyre eredményesebben fejtenek ki. Az olasz szövetség a revízió előkészítésének leghatalmasabb tényezője, melynek nyomán a lenygel barátság s számos más állam rokonszenvének a megnyerésén kívül nagy reményeket fűz ahhoz is, hogy Franciaországban is egyre több barátunk akad a felvilágosító munka nyomán. Ova in-tek azonban mindenkit attól, hogy felüljön tendenciózus politikai meséknek, mintha belpolitikai változások hatással lennének a tri-

noni revízió kilátásaira. 1919. márciusában is azt hirdették a népeknek, hogy egy ut van az ország területének visszaszerzésére: a szövetség elfogadása. Nemcsak területet nem kaptunk vissza, de becsületünk fosztályait is hosszu évekre elvesztettük. Ha ezt a becsületet Bethlen István gróf és a keresztény kisgazda-földmives és polgári párt munkája visszaszerelte, bizzunk továbbra is abban, hogy nem azok a politikusok fogják az országot visszaszerezni, akik egyszer már a felfordulásba vitték, hanem az a nemzeti egység, amelynek legfőbb támasza a falu népe s a leghathatósabb forrasztó ereje a polgári fegyelem, önfeláldozó hazaszeretet és kitartási erkölcs.

A nagy számban összesereglett választók örömmel és megnnyugvással fogadták Schandl Károly beszámolóját, amelyben jelenlegi nyomasztó gazdasági helyzetből kivetelő utakra mutatott rá, összefogásra felhívta a gazdaságsadalmat, figyelmeztetve őket, ne iljenek fel üres jelszavakat hangoztató politikai agitátorok uszításainak.

Halottrablók.

Az alábbi sorokat kaptuk.

A régi háborúban éppem úgy, mint a világháború alatt is a halottrablás volt a sok háborús bűnök között is a legelvetemtebb és a legszigorubbán büntetett bűn, amert halálbüntetés járt. De meg emberileg azóának is jobban meg lehetett volna bocsajani, mint a békeidőben elkövetett halottrablások. Sajnos, ugylátszik, Devecszerben már évek óta ezek nagyon elszaporodtak, vagy pedig az illetékes hatóság érélytelen ezen a teren, mert nemcsak rendszeresen lopkódják meg kegyelettel őrizett, gondozott és apolt szereteink sírját, hanem már ugylátszik, hogy egyes üzletszerűen rabolják meg a sírokat, mert az ilyen rendszeres halottrablásokról történő virágrablások már nem lehet közönséges lopásnak minősíteni, amert a virág értékehez mer ten csak filléres, vagy egy, esetleg két napos büntetés jár, hanem az halottrablás, hisz kit lopnak meg? Magukkal tehetetlen, örökké alvó, ellent nem álló, békés, kimúlt emberi lényeket, kik meg a tolvajaitak sem tudják elárulni. De gondoljon minden anya, apa, testvér és bíró arra, milyen érzés az, amikor nagy gonddal, áldozattal és szeretettel gondozott, szívünkhoz nőt szeretteinknek meg a másvilágon sem hagyunk pihenni, azokat még ott is zavarják, lakásaikat felülják. Mit érez az a jobblelkű hozzátartozó? Éppen azért ismételtelen kérem az illetékes hatóságokat száz és száz végig sértett, sírjaikat megrabolt hozzátartozóik nevében: mindent elkövetni sziveskedjenek, hogy az egyébként oly szépen gondozott devecséri temetőben ezen ázsiai állapótok végre megszűnjenek és a rablók mellő büntetésüket elnyerjék.

Kérjük az összes jobberzésű Devecszer közönséget is arra, hogy azon megüszítő munkában a hatóságot minden erejével támogatassa, jelentse ha bárkit a temetőben békének sírján virágtolvajlásra ér a csendőrségnek, főszoigabírói hivatalnak vagy a Devecszeri Ujság szerkesztőségének, ahol külön 20 pengő jutalomban is részesül a nyomra vezető. Ezt tenni tartsa szent kötelességének minden komoly, istenféle ember, nő, fiu vagy leány egyaránt, mert ne felejtse el senki: Ma ne

FONTOS

az elfagyott szőlőtőkékéket pótolni, mert különben rafizetünk a termelésre!

Csakis megbízható helyről vásároljunk!

Szőlőoltványok: ripária, portális, rupestris, montikóla és berlandieri alanyokon, sima és gyökeres alanyvesszők, hazai és othelló gyökeres vesszők, valamint gyümölcsfacsemeték kaphatók államilag ellenőrzött tejepünkrről:

Badaacsonyvidéki Szőlőtelep Kezelősége Tapolca, Zala m.

Helyi képviselőnk: TIHANYI JENŐ úr Devecszer.

kem, holnap neked és ezt megköveteli minden egyéntől már csak a község jóhírve is.

Bocsássa meg temetőgondnok ur, ha az elkeseredés őnt is megkeresi és megkérdézi, hogy mi az oka annak, hogy a temető kapuját már vagy öt éve nem lehet a helyén látni és így a temető még sertéslegelőképen is szolgál? Van-e arra szükség, hogy a temető közlekedési út legyen, ahol ma már nemcsak gyalog, kerékpárossal, kézikocsikkal, de szekerekkel is járnak? Nem okosabb lenne-e, ha az ujonan megnagyobbított temető szelét nem árokjal sáncolná fel, hogy azon keresztül az állatok, úgy kicsi mint nagy, kutya és szarvasok egyaránt akadály nélkül bejárhasanak, amikor kevés árkülönbséggel beton oszlopokra örökös sodronykerítést lehetne csinálni. Kérve kérjük, míg nem késő, az új temetőszélt teljesen elkeríteni az átjárásokat is hatósági úton bezártni legyen szives. Elvégre a temető nem sétater és közlekedési út. Ezen munkájában nemcsak erkölcsi támogatást kap minden vallásos keresztény emberben, de még anyagi támogatást is, csak lélekkel kell a végrehajtáshoz fogni. Bizunk gondnok ur jóérzésében, a közsért már annyit tett multjából, hogy a legközelebbi teendőit ezek szerint végzi el közmegegyezésre, amiért nemcsak mi élő leszünk hálasak, de Isten is megáldja.

(Alkírás)

H I R E K

Schandl Károly dr. kitüntetése.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége népes küldöttségben kereste fel Schandl Károly dr. ny. államtitkárt, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatóját, hogy átnyujtsa neki a TESz tíz éves évfordulóján alapított érdemkeresztet és díszoklevelet.

Szótágh Tamás meleg szavakkal üdvözölte Schandl Károly dr.-t, kérve, hogy munkásságával továbbra is támogassa a TESz törekvéseit, átnyujtja az érdemkeresztet és díszoklevelet. Schandl Károly dr. keresetlen szavakkal mondott köszönetet. Hangoztatta, hogy a társadalom szervezetenlensége volt az oka annak a súlyos csapásnak, mely az országát érte, s hogy ez meg ne ismétlődhesék, arra garancia a TESz nemes célja és működése. Ott, ahol a kormányban van bátorság, ott nem lesz gyáva a társadalom sem, s meggyőződése, hogy ha elhangzik a hívó szó, akkor a magyar társadalom, mint egy ember áll majd a TESz mögött. A maga részéről iparkodik fog, lelki és fizikai erejével a TESz újáépítő munkájában közreműködni és ehhez a munkához a Faluszövetség és a szövetkezetek támogatását is biztosítja.

— A vármegyei választások. Vasárnap, e hó 3-án ejtették meg vármegyénkben, így a devcséri járásban is a törvényhatósági tagválasztást, melynek eredménye a következő. Rendes tagok lettek: Dr. Schandl Károly országgy. képviselő Budapest, 1302 szavazattal, Markos Gyula községi bíró Devecser, 1253 szav., Kustos Elek kisbirtokos Apácatorna, 946 szav., Csibertics János kisbirtokos Borszörcsök, 934 szav., Böröcz János szabómester Devecser, 873 szav., dr. Havas Kornél földbirtokos Karaközörsök, 841 szavazattal. Póttagok: Kecskés József kisbirtokos Tüskevár, 839 szav., Antal Lajos esp. plébános Somlóvásárhely, 717 szav., Berezsenyi Géza kisbirtokos Karaközörsök, 694 szavazattal. Virilis jogon rendes tagok: Barcza Dezső, Csorba György, dr. Jókay-Ilász Miklós, Balogh Mihály, dr. Szalay László, Barcza Géza. Póttagok: báró Watzdorff Lajos, Kozolovszky István, dr. Széphegyi Ferenc.

Dr. Karsay Sándor devcséri járásbíró-sági elnököt Veszprém városa egyhangulag vármegyei törvényhatósági bizottsági rendes tagnak választotta meg; dr. Horváth Béla devcséri kir. közjegyzőt pedig a veszprémi vármegyei kir. közjegyzők érdekképviselői cí-

men szintén egyhangulag veszprémi vármegyei törvényhatósági bizottsági rendes tagnak választották meg. Örülünk ezen két közéleti férfi egyhangú megválasztásának.

— Schandl Károly dr. Párisba utazott. Schandl Károly dr. kerületünk országgyűlési képviselője hivatalos ügyben Párisba utazott, ahonnan csak a hónap második felében érkezik vissza.

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágy talanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes Ferenc József keserűvizet alaposan megtisztítja az emésztőutakat. Közközlési jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általában dicsérik. A Ferenc József vizet kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Sérvben szenvedők

munkabírását, rugalmasságát helyreállítják, a sérv fejlődését megakadályozzák, még a legsúlyosabb esetekben is világírú szab. francia rugóélekkli sérvkötőknél

SALVATOR Kötszorgyár, R. T.

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 4.

(Téréz templommal szemben)

GUMMIHARISNYÁK, CIPÓBÉTEK legolcsóbb vezető szaktizlete.

— Kérje 40. sz. ingyenes árjegyzékünket! —

— Másodvirágzás. Tagadhatatlanul szép hosszú őszi van, kedvezett az idő úgy a gazdasági munkálatoknak, mint a szüretnek. Szeptember végén nem egy helyen újra virágba borultak a gyümölcsfák — így a szomszédos Tósokberénden egy almafa teljes virágzásban pompázott — s most, november elején Devecserben nem egy helyen látható, hogy a szeptemberben visszavagott állalak újra virágzó. Szép hosszú őszi volt, de mikor a sorokat írjuk, vigasztalanul esik az őszi eső s alighanem eltemeti a napsugaras nyár minden romantikáját, virágos gyönyörét.

— Mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam. A földművelésügyi Miniszter a Kereskedelemiügyi Miniszterrel egyetértően ilyen tanfolyam megszerzésével Budapesten az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet bízta meg. — A tanfolyam f. évi november hó 18-án kezdődik. — Célja: hogy az azon résztvevők az okszerü talajművelést és a géperejű szántás alapvető ismereteinek, valamint a motor, a traktor és a traktorekék szerkezetének megjelző ismeretése után a traktorok működését, gyakorlati helyes kezelését megismerhesék. Jelentkezési határidő november 15. A jelentkezések az O.M.G.E. titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek u. 8.) intézendők és ugyanakkor 15 pengő beiratási és tandíj fizetendő be az O.M.G.E. pénztárába. Mílhogy a résztvevők száma korlátoza van, a résztvevni szándékozók saját érdekükben cselekedzenek, ha jelentkezéseiket nevezett titkári hivatalhoz mielőbb beküldik. — Ugyanígy tanfolyam lesz tartva Győrött is a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara rendezésében ugyancsak fenti időben. — Ezen tanfolyamra a jelentkezési határidő november 16. — Itt a fellevehető hallgatók száma 40-ben van megállapítva. — A hallgatók vizsgát is tehetnek, akik a vizsgát sikerrel kiállottak, bizonyítványt kapnak. — Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamaránál Bisinger-sétány 37 sz. alatt, ahol egyuttal a 15 pengő beiratási és tandíj is lefizethető, illetve beküldhető.

— Lopások. Nem kevesebb, mint három lopásról kell egyszerre beszámolnunk. Özv. Bíró Mórné devcséri sörkereskedő pajtából egy pár löszerszámot loptak el 80 pengő értékben; Kiss Béla somlóvásárhelyi lakos udvarából a kerékpárját emelték el 100 pengő értékben; Gaál Mihály devcséri kömvestől pedig egy függő mérőt 4 pengő értékben. Az előbbi két lopás tettesei még ismeretlenek, míg a függő mérő tolvajait a csendőrség kinyomozta Szita Lajos és Jagatis Lajos somlóvásárhelyi lakosok személyében, kiket lopásért feljelentett a devcséri kir. járásbíró-ságnál.

Lapzártakor vesszük a jelentést, hogy Tilhof László devcséri kisgazda lakásába ismeretlen tettesek betörték és 200 pengő készpénzt elloptak. A csendőrség nyomában van a tetteseknek.

Rádióban Dénes Vezet!!

Kérje díjmentesen rádió, gramofon és csillár árjegyzékünket.

Dénes Testvérek r. t. Budapest VI., Teréz-körút 26.

— A devcséri anyakönyv. Születés: nem volt. Halálozás: Nov. 1. Szabó Mária (P-miske) 8 éves, ref. torokpenész. Bónyi János 78 éves, rk., végelgyengülés. Zsigmond Lajos (P-miske) 1 hónapos, veleszületett gyengeség. Nov. 6. Vezelei Jolan 3 éves, rk., tüdőgyulladás. Házasságot nem kötöttek.

Közgazdaság

Rovatvezető: **ID. NOLL FERENC** nyug. jószágigazgató.

A gyümölcsfák ápolása és a gyümölcsvédelem.

Irta: id. NOLL FERENC

(VI.)

Darázsféle. A kősméte sárga darázs. (Nemotus ventricosus) Egy erősen sárga színű darázs; feje, 3 folt a hátán és a mell egy része fekete. A tojó petéit a levelek bordáira rakja, a petékből kikelő lárvák a kősméte és ribizske levézetét ráják tönkre. Miután 2-3 nemezdedike is van, az okozott kár igen jelentékeny lehet. A lárvák telelésre sekélyen a földben huzódnak meg.

Védkezés. A talaj felásása ősszel, kora tavasszal a levézet megpermetezése virágzás előtt bordóli lé, Amonil és 1/4%-os Darsin oldatával, a lárvák szedése.

A körte szövődarázs. (Lyda pyri) Kártétele hasonló a pókháló molyéhoz. A tojó május-juniában rakja le petéit, amelyből 8 napon belül kikelő lárvák társaságban élnek, a levézetet pókhálószerű fonalakkal összehuzzák, tönkre ráják. Augusztusban kifejlődött lárvák pókhálószerű fonalon a földre ereszkednek és ott begubódzva áttelelnek.

Védkezés. Mint előbbinél és a májusi permetezések alkalmával a fészkek bőséges átpermetezése bordóli léhez adott Darsin-oldattal.

A szilvadarázs. (Hoplocampa folierrun) A kártétel a láva okozza a szilva- és ringlófák termésén. A láva befurja magát a gyümölcsbe, ahol ez a gyümölcs magvát rágja össze. Junius elején a szilván lyukat, a nyílásnál mézgacseppet, vagy barna fűrészporszerű ürüléket találunk, ez legbiztosabb jele annak, hogy a láva a szilva belsejében van. A megtámadott szilva lehull. A láva, ha egyik gyümölcset végzett, akkor a másikat és a többi is tönkre teszi.

Védkezés. A talaj felásása ősszel, rajzás idején a kora reggeli órákban a darázsak lerázása, a megtámadott és lehullott gyümölcs felszedése ér felhasználása.

A cseresznyelgy. (Spilographa orasi) A késői cseresznyefajták legnagyobb kártevője, nagyobb számban lázabb talajokon álló cseresznyefákon lép fel; kötöttebb talajon és ott, ahol a talaj állandó művelés alatt áll, valamint fásított legelőkön álló cseresznyefákon kisobb a kártétele. A cseresznyelgy akkor jelenik meg, amikor a késő cseresznye pirosdni kezd, minden egyes petéjét kúton cseresznyébe rakja. A kikelő lárvák a mag közelében kezdik kártételüket, fejlődésük gyors, kártételük nagy. A lárvák a talajban sekélyen bábozódnak be és kifejlődésükhöz 2 év kell.

Védőezés. Ajánlom a talajt felásása előtt négyzetméterenkint a fa koronájának csepegőjéig 20—30 deka apró szemcséjű oltatlan mészsel behinteni és úgy alásmi a tél beállta előtt, ezzel az eljárással igen sok más a talajban meghuzódott rovarellenséget is gomba-betegséget is elpusztítunk, nem szólva arról, hogy ezzel tápanyagokat is tárunk fel. A cseresznyénél arzéntartalmu védőszerek alkalmazását a a kötődés után nem ajánlom.

A cseresznyelevelének fekete darazsa. (Eriocampoines limacine) Junius hó folyamán megjelenő darázs petéit a cseresznye-, nyári barack-, szilva- és körtéfék levélzetére rakja. A petékből előjövő sötétzöld színű, nyálkás szegéllyel bevont lárvák a levelek zöld részét megemésztik és annak csak erezeit hagyják meg. A levél a kártétel után úgy néz ki, mintha száta volna. A lárvák a talajban bábóznak és ott telelnek át.

Fedekezés. A darázs megjelenése után, amikor a cseresznyét, nyári barackot már megmészeltük, ajánlom a fák levélzetét bordói léhez (100 g/l) 1%-os Darsin-oldattal bepermetezni, a kártétel előtt a talaj felásása.
(Folytatom.)

Badaesony

Az egész borvidék kiváló zamatu, magas szeszirtartalmu világírú borai kaphatók

Csopaktól—Készítelyig

A Badaesonyborvidéki Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló

Pinceszövetkezeténél

BADACSONYLÁBDI.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Egyetem-utca 5. Elsőrangú családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezetékes mosdók, lift, fürdőszobák. Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somlói borok. Esténként a legjobb cigányzene. *Szabó Imre tulajdonos.*

4208/929. vhtsz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Nagy Elemér végrehajthatónak Joó Erzsébet Egyházi Sándorné végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tényleges hatóság végrehajtási árverést 80 P tők-követelés és járuléka behajtása végett a devecséri kir. jbiróság területén levő, Devecsér községben fekvő s. somlóvásárhelyi 1393 sz. tjkvben A + I és II. I sor 100/a és 97/c hrsz. felvett végrehajtást szenvedő nevében álló hazasbelsőségre 1000 P kikiáltási árban, elrendelt.

Az árverést 1930. január 10-én d. e. 10 órakor Somlóvásárhely községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bantpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, hogy a bantpénznek előleges bírói letétbe helyezésekor kiállított letéti elismervény a kikiáltásnál adni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, és többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiáltási ár százaléka szerint megállapított bantpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908: XLI. 55. §.)

Devecsér, 1929. okt. 31.

KERESZTES s. k.
a kiadmány hitelűl:
Kovács s. k.

Hirdetéseket jutányosan
felvesz a kiadóhivatal

Dasuti menetrend.

Erkezik :

Reggel 5'45-kor Celldömölkéről személy v.
" 6'38-kor Jutasról v. v.
d. e. 9'52-kor Celldömölkéről v. v.
" 11'01-kor Jutasról gyors v.
d. u. 14'55-kor " sz. v.
" 15'29-kor Celldömölkéről sz. v.
este 18'17-kor " gyors v.
" 18'56-kor Jutasról sz. v.

Indul :

5'48-kor Jutasra
6'39-kor Celldömölkre
10'02-kor Jutasra
11'02-kor Celldömölkre
15'00-kor
15'37-kor Jutasra
18'18-kor
19'01-kor Celldömölkre

Olcso a buza, olcsón kell termelni!

Legolcsóbb a P O R Z O L porpác,
a gálícniál is olcsóbb!

Holdankint 10 kg. vetőmagot megtakaríthat,
ha gálíc helyett PORZOL porpácot használ
és mégis **sűrűbb** lesz a vetése.

Minthogy a Porzol-pácolás 1 holdra 1'20 P-be
kerül, a megtakarított 10 kg. vetőmag 2 P 40
fillér értékével szemben

INGYEN PÁCOL,

sőt holdankint 1 P 20 f-t külön megtakarít!

Magyar buzának — magyar porpác!
Legjobb a PORZOL.

Többtermés

üzögmentesség

vetőmagmegtakarítás!

A Porzol és a Higosan nedves csávázószert
eredeti gyári áron beszerezhető

WEISZ MÓR és FIA

vaskereskedésében

Devecsér.

Felhívás a bortermelőkhöz.

Szives tudomására adjuk szőlőbirtokos társainknak, hogy a *Badaesonyi Állami Közpince* kezelését az eredeti szervezeti szabályok alapján pinceszövetkezetünk vette át. A felügyelet továbbra is a m. kir. állami közpincék felügyelősége hatáskörében marad. Elfogadjuk **kezelésre és értékesítésre** borokat az állami szabályzatban előírt mérsékelt díjak ellenében.

Részletes tájékoztatással készséggel szolgálunk.

Badaesonyborvidéki szőlősgazdák
állami ellenőrzés alatt álló
Pinceszövetkezte
Badaesonylábdi.

Piaci gabona árak.

Buza	18.50	P	Zab	14	P
Rozs	13	"	Tengeri	19	"
Árpa	18	"	Burgonya	6.50	"

Uradalmak és gazdák figyelmébe!

Lószerszámját,

csizmáját, bakancsát, kocsifedélét stb. tökéletesen puhítja, feketére festi és vízmentesíti!

FER-KO

bőrolaj.

Kapható — a legfinomabb cipőfestékekkel egyetemben — **kizárólag**

NAV VILMOS

bőrkereskedésben

DEVECSER

Figyelem!

A m. kir. földm. minisztérium által tartott tanfolyamokon kipróbált, a Mezőgazdasági Kamarák és id. Noll Ferenc ur előadásai alkalmával ajánlott csávázó és gyümölcsfavédelmi szerek egyaránt:

Dendrin vízben oldható gyümölcs-fakarbolineum

Sotor 4—5 hónapig ragadós heringenyv

Arzopac a vetőmagvak száraz pácolására

Bigriol a vetőmagvak nedves pácolására

Amonil a gyümölcsfák lisztharmat, ragya, vánkospénész betegsége és levélfodrosodása ellen

Darsin arzéntartalmu permetezőszert

Poksin levéltetvek és vértetű ellen

állandóan és kizárólag gyári áron kaphatók:

MAUTNER TESTVÉREK-nél
Devecsér.

Győződjön meg

hogy milyen olcsón vásárolhat

Lénárt Testvérek Utódánál, Baross-u. 6.

Bőrárut, talpat, gummisarkat, cipőcrémet, cipőfüzűt, cipősimítót, amely a cipő formáját megtartja és ezáltal tartóssá teszi.

Ostort, ostornyelőt, bőrvazelinot és egyéb a szakmához tartozó árukat.